

Undervisningsbeskrivelse

Termin	Start august 2020 slut juni 2023
Institution	Tønder Handelsskole
Uddannelse	HHX
Fag og niveau	Virksomhedsøkonomi A
Lærer	Tom Gerlach
Hold	2021hh3B

Forløbsoversigt (9)

Forløb 1	Virksomheden og dens økonomi
Forløb 2	Rapportering - Udarbejdelse og præsentation af årsrapporten
Forløb 3	Rapportering
Forløb 4	Virksomheds- og strategisk analyse
Forløb 5	Optimering af virksomhedens aktivitet med og uden knap kapacitet
Forløb 6	Optimering af forsyningskæde og logistik
Forløb 7	Produktion
Forløb 8	Optimering udgående logistik
Forløb 9	Investering og finansiering

Forløb 1: Virksomheden og dens økonomi

Forløb 1	Virksomheden og dens økonomi
Indhold	<p>Virksomhedsøkonomi I-bog skrevet af Peder Vinther Emdal Hay, Henrik Frølich, Marianne Poulsen, Gitte Størup og Jeanette Hassing</p> <p>Kapitel 1 til kapitel 8</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opstart af virksomhed: - Den succesfulde startup virksomhed (den gode ide, iværksætteren, produkter og kunder) - Priskalkulation - Etableringsbudgettet - Resultatbudgettet - Likviditetsbudgettet - Startup virksomhedens ejerformer - Forretningsmodeller (Business Model Canvas) - - Virksomheden i vækst: - Den succesfulde virksomhed (udvikling i topline, bundlinje, antal beskæftigede). - Virksomhedens mission, vision og værdier. - Vækstvirksomhedens ejerformer. - Virksomhedens interessenter beskrevet ved stakeholder/shareholder tankegangen.
Omfang	48 lektioner / 36 timer
Særlige fokuspunkter	<p>Fagmål: afgøre hvilke forhold, der har betydning for en virksomheds økonomi, herunder demonstrere viden og kundskaber om fagets identitet og metoder anvende relevante matematiske redskaber og digitale redskaber</p> <p>Kernestof: Virksomheden og dens økonomi: opstart af virksomhed Virksomheden og dens økonomi: virksomhed i vækst</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>PBL-forløb</p> <p>Gruppearbejde</p> <p>Formativ</p> <p>Skriftlige afleveringer</p> <p>Præsentationer</p>

Forløb 2: Rapportering - Udarbejdelse og præsentation af årsrapporten

Forløb 2	Rapportering - Udarbejdelse og præsentation af årsrapporten
Indhold	<p>Virksomhedsøkonomi I-bog skrevet af Peder Vinther Emdal Hay, Henrik Frølich, Marianne Poulsen, Gitte Størup og Jeanette Hassing</p> <p>Kapitel 9 til kapitel 11 Udarbejdelse og præsentation af årsrapporten</p> <p>Virksomhedens registreringssystem herunder kontoplanens opbygning. Opstilling af resultatopgørelse, balance og noter for en handels- og produktionsvirksomhed. Årsrapportens formål. Årsrapportens struktur og regnskabsklasser. Grundlæggende krav til årsrapporten. Årsrapportens enkelte elementer. Årsrapporten på engelsk. Koncernregnskabet.</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=FJ_EEuACj00&ab_channel=Virksomheds%C3%B8konomi https://www.youtube.com/watch?v=SC0uB2100mE&ab_channel=ClausSvaneRasmussen</p>
Omfang	42 lektioner / 31.5 timer
Særlige fokuspunkter	<p>Fagmål: identificere, formulere og løse afgrænsede problemer, der knytter sig til en virksomheds økonomiske forhold anvende virksomhedsøkonomiske modeller og forklare modellernes forudsætninger udarbejde et elementært virksomhedsøkonomisk ræsonnement, herunder kunne forklare sammenhængen mellem økonomiske forhold i en given og afgrænset kontekst og i samspil med andre fag bearbejde og præsentere informationer om en virksomheds grundlæggende økonomiske forhold, herunder kunne vurdere informationernes troværdighed fortolke og formidle fundamentale virksomhedsøkonomiske forhold</p> <p>Kernestof: Rapportering: udarbejdelse og præsentation af årsregnskabet</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>PBL Fremlæggelser Skriftlige afleveringer og terminsprøver skriftlige opgaver både på klassen og aflevering</p>

Forløb 3: Rapportering

Forløb 3	Rapportering
Indhold	<p>I-bog Systeme Virksomhedsøkonomi Peder Vinther Emdal Hay, Henrik Frølich, Marianne Poulsen, Gitte Størup og Jeanette Hassing</p> <p>Kapitel 9 Kapitel 10 Kapitel 11 Kapitel 17 Kapitel 18</p> <p>Udarbejdelse og præsentation af årsrapporten</p> <ul style="list-style-type: none"> - Virksomhedens registreringssystem. - Herunder kontoplanens opbygning. - Opstilling af resultatopgørelse. - Balance og noter for en handels- og produktionsvirksomhed. - Årsrapportens formål. - Årsrapportens struktur og regnskabsklasser. - Grundlæggende krav til årsrapporten. - Årsrapportens enkelte elementer. - Årsrapporten på engelsk. - Koncernregnskabet. <p>CSR-rapportering</p> <ul style="list-style-type: none"> - Virksomhedens samfundsansvar. - CSR-aktiviteter (Ashridges model). - CSR-rapporteringens formål (lovkrav og retningslinjer). - Virksomhedens kommunikation af samfundsansvar. - Greenwashing og shitstorme
Omfang	10 lektioner / 7.5 timer Plus SO3 Bæredygtighed 20 lektioner / 15 timer

<p>Særlige fokuspunkter</p>	<p>Fagmål: afgøre hvilke forhold, der har betydning for en virksomheds økonomi, herunder demonstrere viden og kundskaber om fagets identitet og metoder identificere, formulere og løse afgrænsede problemer, der knytter sig til en virksomheds økonomiske forhold anvende virksomhedsøkonomiske modeller og forklare modellernes forudsætninger udarbejde et elementært virksomhedsøkonomisk ræsonnement, herunder kunne forklare sammenhængen mellem økonomiske forhold i en given og afgrænset kontekst og i samspil med andre fag bearbejde og præsentere informationer om en virksomheds grundlæggende økonomiske forhold, herunder kunne vurdere informationernes troværdighed fortolke og formidle fundamentale virksomhedsøkonomiske forhold anvende relevante matematiske redskaber og digitale redskaber</p> <p>Kernestof: Rapportering: udarbejdelse og præsentation af årsregnskabet Rapportering: CSR-rapportering</p>
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>PBL Rynkeby forløb Gruppearbejde Formativ Skriftlig afleveringer Præsentationer</p>

Forløb 4: Virksomheds- og strategisk analyse

Forløb 4	Virksomheds- og strategisk analyse
Indhold	<p>I-bog Systeme Virksomhedsøkonomi Peder Vinther Emdal Hay, Henrik Frølich, Marianne Poulsen, Gitte Størup og Jeanette Hassing</p> <p>Kapitel 12 Kapitel 13 Kapitel 14 Kapitel 15 Kapitel 16 Kapitel 17 Kapitel 18 Kapitel 19 Kapitel 20 Kapitel 21 Kapitel 22 Kapitel 23</p> <p>Analyse af virksomhedens økonomiske udvikling på baggrund af årsrapporter og andet eksternt materiale på dansk og engelsk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regnskabsanalysens formål og indhold. - Analyse af rentabilitet (afkastningsgrad, overskuds- grad og aktivernes omsætningshastighed, egenkapitalens forrentning, gældsrente og gearing. - Analyse af indtjeningsevne (overskudsgrad, udvikling i omsætning omkostningsforholdet). - Analyse af kapitaltilpasning (aktivernes omsætningshastighed). - Analyse af soliditet og likviditet. - <p>Nøgletal på engelsk.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Benchmarking med branchen. <p>Analyse af virksomhedens CSR-indsats, Nøgletal til analyse af CSR-indsats.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Undersøgelse af virksomheders CSR-indsats. <p>Strategisk analyse af værdiskabelse, konkurrence og vækst samt udvikling af virksomhedens forretning</p> <ul style="list-style-type: none"> - Strategibegrebet - Strategiernes hovedformål - Strategityper - Strategimodeller. - Analyse af værdikæde, vækststrategi, konkurrence-strategi og konkurrencesituationen i branchen. - Analyse af kritiske succesfaktorer. Analyse og udvikling af virksomhedens forretningsmodel med Business Model Canvas. <p>SO3 Bæredygtighed - tværfagligt mellem VØ og International økonomi</p> <p>SO5 matematiske modeller - tværfagligt mellem VØ og Matematik</p>

Omfang	94 lektioner / 70.5 timer
Særlige fokuspunkter	<p>Fagmål: afgøre hvilke forhold, der har betydning for en virksomheds økonomi, herunder demonstrere viden og kundskaber om fagets identitet og metoder identificere, formulere og løse afgrænsede problemer, der knytter sig til en virksomheds økonomiske forhold anvende virksomhedsøkonomiske modeller og forklare modellernes forudsætninger udarbejde et elementært virksomhedsøkonomisk ræsonnement, herunder kunne forklare sammenhængen mellem økonomiske forhold i en given og afgrænset kontekst og i samspil med andre fag bearbejde og præsentere informationer om en virksomheds grundlæggende økonomiske forhold, herunder kunne vurdere informationernes troværdighed fortolke og formidle fundamentale virksomhedsøkonomiske forhold anvende relevante matematiske redskaber og digitale redskaber</p> <p>Kernestof: Rapportering: CSR-rapportering Virksomhedsanalyse: analyse af virksomhedens økonomiske udvikling på baggrund af årsrapporter og andet eksternt materiale på dansk og engelsk Virksomhedsanalyse: analyse af virksomhedens CSR-indsats Virksomhedsanalyse: strategisk analyse af værdiskabelse, konkurrence og vækst samt udvikling af virksomhedens forretning</p>
Væsentligste arbejdsformer	PBL forløb Salling group PBL Rynkeby PBL Matas Gruppearbejde Præsentationer Formativ Skriftlige afleveringer Synergi med afsætning og erhvervs-case ifbm. strategikapitlerne

Forløb 5: Optimering af virksomhedens aktivitet med og uden knap kapacitet

Forløb 5	Optimering af virksomhedens aktivitet med og uden knap kapacitet
Indhold	<p>Optimering af virksomhedens aktivitet med og uden knap kapacitet</p> <p>Kapitel 30 Mere om omkostninger Kapitel 31 Aktivitetsoptimering Kapitel 32 Optimering af knappe ressourcer</p> <p>Aktivitetsoptimering. Prisfastsættelses- metoder under forudsætning af ufuldkommen konkurrence og forskellige omkostningsforløb. Aktivitetsoptimering under hensyn til begrænsede ressourcer.</p> <p>Optimering ved en og flere knappe faktorer Udvidelse af aktiviteten eller nye aktivitetsmuligheder.</p>
Omfang	34 lektioner / 25.5 timer
Særlige fokuspunkter	Kernestof: Optimering; optimering af virksomhedens aktivitet med og uden knap kapacitet
Væsentligste arbejdsformer	PBL-opgaver gruffefremleggelse Præsentationer Formativ Skriftlige afleveringer

Forløb 6: Optimering af forsyningskæde og logistik

Forløb 6	Optimering af forsyningskæde og logistik
Indhold	<p>Optimering af forsyningskæde og værdikæde Kapitel 24 Logistik Kapitel 25 Logistiske koncepter og logistisk effektivitet Kapitel 26 Indgående logistik</p> <p>Fra strategi til operationel effektivitet (Effectiveness) og produktivitet (Efficiency). Forsyningskæde og værdikæde (Make or buy). Logistisk effektivitet. Logistiske styringsprincipper (fordisme-lean- agility). Logistiske koncepter (push-pull). Optimering af den indgående logistik. Indkøbsstyring (single-multi sourcing, udvidet leverandørsamarbejde). Indkøbstørrelse (Wilson).</p> <p>Besøg Hydro Extrusion Tønder logistikafdeling</p>
Omfang	40 lektioner / 30 timer
Særlige fokuspunkter	<p>Fagmål: afgøre hvilke forhold, der har betydning for en virksomheds økonomi, herunder demonstrere viden og kundskaber om fagets identitet og metoder identificere, formulere og løse problemer, der knytter sig til en virksomheds økonomiske forhold anvende virksomhedsøkonomiske modeller, herunder modeller til optimering, og forklare modellernes forudsætninger udarbejde et virksomhedsøkonomisk ræsonnement, herunder kunne forklare sammenhænge mellem en række virksomhedsøkonomiske forhold i en given kontekst indsamle, bearbejde og præsentere informationer om en virksomheds økonomiske forhold og vurdere informationernes troværdighed og relevans fortolke og formidle informationer om virksomhedsøkonomiske forhold bredt og i samspil med andre fag udvælge og anvende relevante matematiske og digitale værktøjer</p> <p>Kernestof: Optimering: forsyningskæde og logistik</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>PBL-opgaver Gruppefremlæggelser Præsentationer Formativ Skriftlige afleveringer</p>

Forløb 7: Produktion

Forløb 7	Produktion
Indhold	<p>Kapitel 27 Produktion Produktionsstrategi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Konkurrenceparametre - Andre konkurrenceparametre <p>Make or buy af produktionen 27.2.1 – Insourcing/backsourcing</p> <p>Design af produktionsfunktionen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Produktionsformer - <p>Valg af produktionsform</p> <ul style="list-style-type: none"> - Produktionslayout - Valg af produktionslayout <p>Produktionsstyringssystemer</p> <ul style="list-style-type: none"> - Material Requirement Planning - Just in Time - Valg af produktionsstyringssystem <p>Optimeringsværktøjer</p> <ul style="list-style-type: none"> - Deming-hjulet - SMED-metoden - LEAN <p>Produktion i den MRP-styrede virksomhed</p> <p>Produktion i den JIT-styrede virksomhed</p> <p>Besøg Hydro extrusion Tønder i produktionen</p>
Omfang	14 lektioner / 10.5 timer

<p>Særlige fokuspunkter</p>	<p>Fagmål: afgøre hvilke forhold, der har betydning for en virksomheds økonomi, herunder demonstrere viden og kundskaber om fagets identitet og metoder identificere, formulere og løse problemer, der knytter sig til en virksomheds økonomiske forhold</p> <p>anvende virksomhedsøkonomiske modeller, herunder modeller til optimering, og forklare modellernes forudsætninger udarbejde et virksomhedsøkonomisk ræsonnement, herunder kunne forklare sammenhænge mellem en række virksomhedsøkonomiske forhold i en given kontekst indsamle, bearbejde og præsentere informationer om en virksomheds økonomiske forhold og vurdere informationernes troværdighed og relevans fortolke og formidle informationer om virksomhedsøkonomiske forhold bredt og i samspil med andre fag udvælge og anvende relevante matematiske og digitale værktøjer</p> <p>Kernestof: Optimering: forsyningskæde og logistik</p>
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Oplæg af elever PBL outsourcing</p>

Forløb 8: Optimering udgående logistik

Forløb 8	Optimering udgående logistik
Indhold	<p>Optimering udgående logistik Kapitel 28 Udgående logistik Kapitel 29 Returlogistik og logistik analyse</p> <p>Lagerstyring (lagerlokationer, lage- rindretning). Lagersammensætning (ABC). Distributionsstyring (transportformer). Valg af transport (TDC).</p> <p>PBL forsyningssikkerhed</p>
Omfang	18 lektioner / 13.5 timer
Særlige fokuspunkter	<p>Fagmål: afgøre hvilke forhold, der har betydning for en virksomheds økonomi, herunder demonstrere viden og kundskaber om fagets identitet og metoder identificere, formulere og løse problemer, der knytter sig til en virksomheds økonomiske forhold anvende virksomhedsøkonomiske modeller, herunder modeller til optimering, og forklare modellernes forudsætninger udarbejde et virksomhedsøkonomisk ræsonnement, herunder kunne forklare sammenhænge mellem en række virksomhedsøkonomiske forhold i en given kontekst indsamle, bearbejde og præsentere informationer om en virksomheds økonomiske forhold og vurdere informationernes troværdighed og relevans fortolke og formidle informationer om virksomhedsøkonomiske forhold bredt og i samspil med andre fag udvælge og anvende relevante matematiske og digitale værktøjer</p> <p>Kernestof: Optimering: forsyningskæde og logistik</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>PBL-opgaver gruffefrem læggelser Præsentationer Formativ Skriftlige afleveringer</p>

Forløb 9: Investering og finansiering

Forløb 9	Investering og finansiering
Indhold	<p>Investering og finansiering</p> <p>Kapitel 33 Investeringer Kapitel 34 Finansiering Kapitel 35 Lån og rente</p> <p>Investeringsbegrebet og investering-ens elementer. Kapitalværdimetoden, intern rente og payback. Følsomhedsanalyser. Inddragelse af anden information. Finansieringsbegrebet. Finansiering af anlægsinvesteringer med fremmed eller egenkapital. Annuitetslånets og det stående låns løbetid, afdrag, rente og ydelse. Valg mellem alternative lån PBL Beslutningsgrundlag for en investering og finansiering heraf i Kamstrup A/S</p>
Omfang	38 lektioner / 28,5 timer
Særlige fokuspunkter	<p>Fagmål: afgøre hvilke forhold, der har betydning for en virksomheds økonomi, herunder demonstrere viden og kundskaber om fagets identitet og metoder identificere, formulere og løse problemer, der knytter sig til en virksomheds økonomiske forhold anvende virksomhedsøkonomiske modeller, herunder modeller til optimering, og forklare modellernes forudsætninger udarbejde et virksomhedsøkonomisk ræsonnement, herunder kunne forklare sammenhænge mellem en række virksomhedsøkonomiske forhold i en given kontekst indsamle, bearbejde og præsentere informationer om en virksomheds økonomiske forhold og vurdere informationernes troværdighed og relevans fortolke og formidle informationer om virksomhedsøkonomiske forhold bredt og i samspil med andre fag udvælge og anvende relevante matematiske og digitale værktøjer</p> <p>Kernestof: Optimering: investering og finansiering</p>
Væsentligste arbejdsformer	PBL-opgaver gruppefremlæggelser Præsentationer Formativ Skriftlige afleveringer og tests eksamenstræning mundtlig og skriftlig